

קווים מנחים לתוכנית הלימוד בהלכות שבת

על בסיס הספר פניני הלכה שבת – חלק א'

הקדמה:

רבי ישראל מאיר מראדין פותח את ספרו "המשנה ברורה" להלכות שבת כך: כתוב בתורה "זכור את יום השבת לקדשו"... מפסוקים אלו אנו למדים כי "עניין השבת הוא שרש האמונה" - לידע שהעולם מחודש (נברא)... והוסיפו חכמים ואמרו כי כל המשמר את השבת כאלו מקיים את כל התורה, וכל המחלל את השבת כאילו כפר בכל התורה כולה. והכל מהסיבה שאמרנו כי השבת היא שורש האמונה".

ובהמשך "זכות שמירת השבת מועילה למחול לאדם על כל עוונותיו". כמו שאמרו בגמרא: כל המשמר שבת כהלכתו אפילו חטא כדור אנוש מוחלים לו".

לשבת יש ריח מיוחד ואווירה משלה. כל זאת היות והקב"ה קידש אותה. הקב"ה קידש את הזמן הזה כבר בתחילת הבריאה כאשר שבת בעצמו ביום השביעי. מתוך כך נוצרה הזיקה בין אמונה בבריאת העולם והשגחתו לשמירת השבת על ידינו. אנו מצויים לשמור את השבת מתוך הצהרה אימונית ברורה כי יש בורא לעולם המשגיח ומחדש בטובו כל יום מעשה בראשית.

כדי להתחבר לשבת וכדי לדעת את פרטי ההלכות שהם כהררים התלויים בשערה נלמד השנה בישיבת בני"ע לפיד מודיעין את הספר "פניני הלכה – שבת א" של הרב מלמד.

בחרנו ללמוד בספר זה היות וסדרת פניני הלכה של הרב מלמד משלבת מחד כתיבה בלשון בהירה, נהירה לקורא, הכוללת שיח אקטואלי ורלבנטי למצבים בהם הוא נתקל בשגרת חייו. מאידך, אין הלימוד נשאר ברובד הפשט והוא מותיר ביד הקורא את נקודות העומק והטעם של הסוגיא, נותן בידי כלים והבנה מעמיקה יותר בדקויות השונות שבסוגיא וזאת מבלי להכניסו לגמרי לתוך הלימוד עצמו ומורכבותו.

הלימוד מספרי פניני הלכה של הרב מלמד מקל על הקורא מחד, מסיר בפניו מכשולים רבים בדרכו לידיעת ההלכה. מאידך, היכולת להקל על הרובד הראשוני של סגנון הכתיבה, הניסוח והעימוד, מאפשרים ללומד לדלג על רובד הקריאה וההבנה הבסיסית ולעבור לרובד העמקה. אין הדברים צריכים להינתן בשיעור - שהרי כל קורא הלומד בישיבה תיכונית מסוגל לקראם בעצמו, אולם השאלות העולות מן הכתובים גורמות להעמיק ולנסות לרדת לשורשי ההלכות.

מטרת השאלות שבחוברת

כדי שהדברים לא יוותרו "באוויר", כדי שיהיה לדברים ביסוס, יכולת לשינון, העמקה, ניתוח והשלכה על מצבים אחרים השונים במעט מן הדוגמאות נכתבו שאלות אילו המלוות את הלימוד. השאלות בחלקן מיועדות לחזרה ולסיכום, ובחלקן, מיועדות להעמקה, לחידוד והבנת הדקויות שבין ההלכות. המטרה היא שבלמוד ההלכה לא יפעל רק כוח השינון, אלא גם כוח המחשבה, האינטליגנציה, ואחריה יבוא גם הלב ליישם את הדברים.

השאלות

השאלות אינן חוזרות באופן מלא על הדברים האמורים בכתוב. המטרה היא שהתלמידים יפנו את מירב מיומנויות הלמידה שלהם לצורך שיחזור החומר, גריסתו, עיבודו וסיכומו. בשאלות מסוימות, מתוך מחשבה כי חשוב מאוד להפגיש את עולם ההלכה עם עולמם הרוחני והפיזי של תלמידינו, אנו מבקשים מהם לחוות דעה, להיות שותפים אל הדיון ולהביע את דעתם בשיח ההלכתי ולציין מתוך נימוק איזה דעה נראית להם ביותר.

התוכנית והקצב

התוכנית מיועדת כאמור ללימוד עצמי בהנחיית המחנך בכיתה או בבית. החוברת חולקה לפי הנושאים השונים. יש לזכור את דברי חז"ל על חשיבות החזרה והשינון ועוצמת דבריהם אף מתחדדת כאשר העיסוק הוא בעולמה של ההלכה.

תודה לרב אלמוג וגנר מהישיבה התיכונית בפ"ת שאפשר לנו לקחת ולעשות שימוש בדפי העבודה שהוציא במהדורה הקודמת, ולרב אלעד מלכא על עריכת המהדורה החדשה וכתובת ההוספות הנדרשות.

אסיים בתפילה שנזכה לקבל שבתות מתוך רוב שמחה ומתוך מיעוט עוונות...

הרב שמואל רוזנבלום

ראש הישיבה

פרק א' – פתיחה

א - שבת מנוחה – השלמת הבריאה

1. לשם מה נברא היום השביעי, ומה הי' בא ללמד אותנו בכך? _____
_____
2. מה נברא בעולם יחד עם בריאתה של המנוחה? _____
_____
3. הסבר בלשונך את משל המלך והכלה, ואת הנמשל לעניין שבת. _____
_____

ב - שבת וישראל

4. מדוע נאמר בבריאת העולם "...ויהי בוקר יום השישי"? _____
_____
5. חשוב, מדוע השבת צריכה את כנסת ישראל לא פחות ממה שאנחנו צריכים את השבת? הוכח דבריך. _____
_____

ג – יציאת מצרים לחירות והשבת

6. באיזו צורה התנהל העולם עד להופעתם של האבות? _____
_____
7. מאיזה שני סוגי שיעבוד השתחררו עם ישראל ביציאת מצרים? _____
_____
8. כיצד עם ישראל ממלא את יעודו על ידי שמירת השבת? _____
_____

ד – סגולת ישראל והשבת

9. מה מיוחד בשבת שניתנה דווקא שלא בפרהסיא (= בגלוי)? _____
_____
10. מדוע "נכרי ששבת (= שמר שבת) חייב מיתה"? _____
_____
11. מהו מקור המנהג של קבלת שבת? _____
_____

פרק א' – פתיחה

ה – ששת הימים ושבת

1. מה היחס בין הגוף והנשמה בימי החול והשבת? _____
 _____
2. האם השבת היא סוף השבוע או תחילתו? הסבר. _____
 _____
3. ישנה הלכה שמי ששכח לעשות הבדלה במוצאי שבת, מבדיל עד יום שלישי. הסבר הלכה הזו על פי מה שלמדת בסעיף זה. _____
 _____
4. כמה אתה חושב על השבת ביום רגיל? איך נוכל לחשוב עליה יותר, לצפות ולהתכונן לקראתה יותר? _____
 _____

ו – ברכה וקדושה

5. מה ההבדל בין המושגים "ברכה" ו"קדושה" המופיעים בפסוקי הקידוש? _____
 _____
6. מה עם ישראל מבין כאשר הוא שובת מכל מלאכה בשבת? ולמה הם זוכים? _____
 _____

ז – המן בשבת

7. מה היה הניסיון במן, ומה היה כל כך גדול בניסיון הזה? _____
 _____
8. מהי הברכה בנתינת מן כפול ביום שישי, הרי בפועל זה יוצא בדיוק אותה כמות ליום? _____
 _____
9. מה הציווי הרוחני שניתן לנו בשבת בעקבות המן? _____
 _____

ח – זכור ושמור

10. מה ההבדל בין מצוות "זכור את יום השבת" למצוות "שמור את יום השבת"? _____
 _____
11. לאיזה אירוע היסטורי מתייחס הציווי "זכור", ולאיזה אירוע מתייחס "שמור"? _____
 _____

פרק א' – פתיחה

ט – זכור – יסודות האמונה

1. מה הקשר בין מצוות השבת ואמונה? _____

_____

2. מהם שני היסודות שאנו זוכרים בשבת? _____

_____

3. כיצד מקיימים את מצוות "זכור את יום השבת" בכל ימי השבוע? _____

_____

4. כיצד מקיימים את מצוות "זכור את יום השבת לקדשו" בשבת? מדוע דווקא באופן זה? _____

_____

י – שמור – שביתה ממלאכת המשכן

5. מה מאפשרת לנו השביתה בשבת ממלאכה? _____

_____

6. על מה יהודי צריך להתבונן בשבת? מה ההסתכלות שצריכה להיות כשמגלים ששכחנו להכין משהו? _____

_____

7. מהו המקור לכל המלאכות שנאסרו בשבת? מה ניתן ללמוד מכך? _____

_____

8. הרב מלמד כותב: "צריך אדם לכוון את מעשיו, שיהיו לשם שמים". הסבר והדגם בלשונך. _____

_____

9. מהי תכליתו של האדם בעולם? מה היה קורה אלמלא חטא אדם הראשון, וכיצד השבת קשורה לכך? _____

_____

יא – שקולה כנגד כל המצוות כי בה מתגלית האמונה

10. הוכח משלושה מקורות שונים שהשבת שקולה כנגד כל המצוות שבתורה. _____

_____

_____

_____

פרק א' – פתיחה

יב – החורבן בעוון חילול שבת

1. מה לומדים מנבואת ירמיה לעם ולמלכי יהודה?
 _____
 _____

יג – הגאולה תלויה בשמירת שבת

2. במה תלויה הגאולה? הוכח מנבואת ישעיה.
 _____
 _____

3. מה הקשר בין שבת לבין משפט וצדקה, המופיעים בנבואת ישעיה?
 _____
 _____

4. מה הקשר בין השבת לבין ארץ ישראל?
 _____
 _____

יד – חומרת עוון חילול שבת

5. מה העונש על חילול שבת, וכיצד זה מעיד על חומרת העוון?
 _____
 _____

6. מדוע, לדעתך, העונש הוא חמור כל כך דווקא על חילול שבת? מה התורה רוצה ללמד אותנו בכך?
 _____
 _____

7. מה אתה לומד על חומרת חילול שבת בעקבות הסיפור על המקושש?
 _____
 _____

טו – המחלל שבת מפריש עצמו מישראל

8. מה הקשר בין שבת ועבודה זרה, ומה היחס שלהן לשאר המצוות?
 _____
 _____

9. כיצד יש להתייחס למחלל שבת והעובד עבודה זרה, ע"פ הגמרא בעירובין?
 _____
 _____

10. מהו היחס שצריך לתת לחילונים של היום שמחללים שבת? פרט בהרחבה.
 _____
 _____

11. "ישראל אף על פי שחטא – ישראל הוא". הוכח מדברי הזוהר לעניין שבת.
 _____
 _____

פרק א' – פתיחה

טז – שבת שלום ואחדות

1. מה אנחנו מגלים בשבת על הגוף והנשמה שלנו? מדוע דווקא בשבת? _____

---

2. באיזה עוד היבט נעשה שלום בעולם דווקא בשבת? מדוע? _____

---

3. מהו המסר העולה מ"מזמור שיר ליום השבת"? _____

---

4. מהם שני המרכיבים שכולל השלום האמיתי? _____

---

5. מהם שתי ההבנות על השלום שמגיע בשבת, על פי הזוהר? _____

---

6. מדוע מדליקים נרות שבת, מעבר לצד ההלכתי? _____

---

7. מה קורה בעולמות העליונים כאשר מתגלה קדושת השבת בעולם שלנו, התחתון? _____

פרק ב' - הכנות לשבת

א - ההכנות לשבת

1. מה עשה שמאי לקראת השבת במהלך ימות החול? _____
_____
2. מה עשה הלל לעומתו? מדוע? _____
_____
3. כמו מי אתה נוטה להזדהות? הסבר. _____
_____
4. כמו מי עלינו לנהוג להלכה? _____
_____

ב - יום שישי

5. מה המקור בתורה לדרישה להכין את צרכי השבת ביום שישי? הסבר את הפסוק. _____
_____
6. האם אפשר לישון עד מאוחר ביום שישי כשאין לימודים? מה צריך לעשות בו? _____
_____
7. מה עדיף - לסיים את כל הבישולים ביום חמישי, או לשמור את הבישולים וההכנות ולעשותם ביום שישי? הצג את השיקולים לכל צד ומה ההכרעה!
השיקולים לטובת יום חמישי - _____
_____
- השיקולים לטובת יום שישי - _____
_____
- ההכרעה - _____

ג - קניית המאכלים לשבת

8. למה כל כך חשוב לענג את השבת? _____
_____
9. איך אפשר לענג את השבת (נסה לחשוב על דוגמאות מעשיות שאפשר לעשות החל מהשבת הקרובה בבית)? _____
_____
10. איך מענג את השבת אדם עניי? פרט. _____
_____

פרק ב' – הכנות לשבת

ד – כבוד השבת בבגדים

1. מדוע חשוב ללבוש בגדים חגיגיים לשבת? _____

_____

2. מה יעשה חייל בצבא, שחייב ללבוש מדים בשבת? חשוב על רעיונות שיסתדרו עם ההלכה שלמדת. _____

_____

3. מה תיקן עזרא ביחס להכנת הבגדים לשבת, ומה ניתן ללמוד מתקנה זו? _____

_____

ה – כבוד השבת בהכנת הגוף והבית

4. הרב מלמד כותב שצריך להתקלח לפחות כל שבוע... מדוע? האם מפריע לקב"ה שלא התקלחתי? (הרי לא מפריע לו הריח...) _____

_____

5. איך גם הבית "מתכונן" לשבת? מה השינויים שצריך לעשות ביום שישי? _____

_____

6. מה החידוש שלמדת בהלכה זו, על מקומו של הגוף ביחס לקדושה ולשבת? _____

_____

ו – המצווה להשתתף בהכנות לשבת

7. בהלכה זו מסופר על מספר אמוראים שהשתתפו בהכנות לשבת. תן 3 דוגמאות, וכתוב עם איזו מהן אתה הכי מזדהה. _____

_____

_____

8. כיצד אתה עוזר או יכול לעזור בהכנות לשבת? חשוב על לפחות 3 אפשרויות. _____

_____

_____

פרק ב' - הכנות לשבת

ז - איסור קביעת סעודה בערב שבת

1. מדוע אין לקבוע סעודה ביום שישי (3 טעמים)?
- _____
- _____
- _____
2. מהי אותה סעודה? האם יש לצום ביום שישי? מה מותר לאכול?
- _____
- _____

ח - איסור עשיית מלאכה בערב שבת

3. השבת נכנסת בשעה 17.00 (לדוגמא), מאיזו שעה אין לעשות מלאכה (2 דעות, הצג את שתיהן והכרע כמי יש לנהוג)? לדעה א' - _____
 לדעה ב' - _____
4. באיזה סוג מלאכה מדובר? האם מותר לעשות שעורי בית? _____
- _____
5. איזה סוגי מלאכה מותר לעשות? _____
- _____
6. אני נוסע לסבתי שגרה בצפת, כשעתיים נסיעה ממודיעין, ושבת נכנסת ב 17:00. מתי עלי לצאת לדרך ביום שישי? _____

ט - מלאכות שמתחילות לפני שבת ונמשכות בשבת

7. תן דוגמאות למלאכות כאלו שנעשות מעצמן בשבת? _____
- _____
8. האם כל מלאכה שעשית מעצמה בשבת והתחילה לפני שבת תהיה מותרת? במה תהיה בעיה? _____
- _____
- _____
9. מדוע, לאור מה שלמדת, מותר להשתמש בשעון שבת? הגדר את ההיתר בלשונך. _____
- _____
10. קרא וחשוב - לאחר שהממטרות התחילו לעבוד רצה רמי לחבר להן את המים, האם יש בכך בעיה? מהי? _____
- _____
- _____

פרק ב' – הכנות לשבת

י - הפלגה בספינה לטיול שימשך ביום השבת

1. האם מותר לעלות לאוניה טורקית ביום רביעי בלילה? פרט את ההתלבטות! _____

_____

2. באיזה מצב הדין יהיה שונה ממה שכתבת בשאלה הקודמת? הסבר. _____

_____

יא – הפלגה לצורך מצווה, והפלגה בספינה של יהודים

3. הסבר את ההיתר בהפלגה לצורך מצווה, ומה עדיף לכתחילה לעשות במצב כזה. _____

_____

4. האם מותר להפליג בספינה של יהודי שאינו שומר תורה ומצוות, ומונהגת על ידו? פרט בהרחבה. _____

_____

_____

יב – נסיעה במטוס או רכבת בערב שבת

5. מהן ארבע הסיבות לאיסור נסיעה ברכבת או מטוס, גם כשהנסיעה התחילה ביום שישי? _____

_____

_____

_____

פרק ג' – זמני השבת

א – זמני השבת

1. מדוע השבת מתחילה ביום שישי? _____
_____
2. מה המשמעות הרוחנית לדבר זה (סוד הנצחיות הישראלית)? _____
_____
3. מתי מתחיל הלילה? פרט את צדדי הספק! _____
_____
4. מה ההכרעה? _____

ב - מצוות תוספת שבת

5. מהי מצוות תוספת שבת?
_____
6. מדוע יש להוסיף עוד זמן לשבת?
_____
_____
7. מתי יוצאת השבת מלכתחילה? _____
_____
8. מתי תיקנו חז"ל שיוצאת השבת? _____
_____

ג - כיצד מקבלים תוספת שבת

9. איך אנו מקבלים על עצמנו את תוספת השבת? _____
10. מה המעשה שבאמצעותו אנו מכניסים את השבת?
א. גברים (פרט - בעבר וכיום) - _____
_____
- ב. נשים - _____
11. מה יעשה מי שרוצה לקבל תוספת שבת, אך רואה שהציבור לא יספיקו כי הם באמצע תפילת מנחה?
_____
_____

פרק ג' – זמני השבת

ד - דין המקבל על עצמו שבת

1. חיליק אדם שקיבל על עצמו שבת:

- א. מה אסור לו לעשות? _____
- ב. מה מותר לו לעשות, מדוע?! הרי מבחינתו זו שבת! _____
- ג. גברת שמשוני שכחה לכבות את האור במקרר, אך כבר הדליקה נרות, מה תעשה? הרי מבחינתה כבר נכנסה השבת!! _____
_____

ה - האם מותר להתפלל מנחה אחר קבלת תוספת שבת?

2. בבית הכנסת מתקיים מניין מאוחר למנחה, בו מתחילה התפילה מספר דק' לפני השקיעה. מה יעשו, הרי כבר נכנסה השבת? פרט בהרחבה את כל צדדי הספק, ואת ההכרעה. _____

_____

_____

_____

3. אישה שהדליקה נרות(שבת), האם יכולה להתפלל מנחה (של חול)? הסבר! _____

_____

_____

פרק ד' – הדלקת נרות שבת

א - מצוות הדלקת נרות שבת

1. מהן 3 המטרות בהדלקת נרות השבת? _____
_____
2. אדם שאין לו כסף, מה סדר העדיפויות שלו - חלות שבת, יין לקידוש, בשר, נרות? הסבר! _____
_____
3. כיצד גורמים נרות השבת לשלום בבית? _____
_____

ב – מקום ההדלקה ועל מי המצווה להדליק

4. היכן צריך להדליק את נרות השבת? _____
_____
5. כמה זמן צריכים הנרות לדלוק? _____
_____
6. האם הגבר יכול להדליק נרות? _____
7. האם בנות צעירות צריכות להדליק נרות? _____
_____
8. כיתה ז' יצאה לשבת ישיבה, האם עליהם להדליק נרות שבת? היעזר גם בהלכה ח בהמשך הפרק. _____
_____

ג – במה מדליקים וכמה נרות

9. מה הכלל הקובע במה מדליקים ובמה לא? _____
_____
10. מה הדבר הכי משובח להדליק בו את הנרות? מדוע? _____
_____
11. מה ניתן ללמוד מדיון זה על המידות שלנו? על שלום בית? _____
_____
12. מדוע יש צורך בשני נרות לפחות? הרי גם אחד מספיק! _____
_____

פרק ד' – הדלקת נרות שבת

ד – ברכת ההדלקה

1. א. מתי יש לברך על הדלקת הנרות, לפני ההדלקה או אחריה? הסבר את ההתלבטות ואת השיטות

השונות? מדוע לברך לפני? _____

_____

ב. מי נוהג כשיטה זו? _____

ג. מדוע לברך אחרי ההדלקה? _____

_____

ד. מי נוהג כשיטה זו? _____

2. כיצד נוהגים בביתך? _____

ה - האם אפשר לצאת בתאורה חשמלית

3. מדוע בעידן המודרני שיש לנו נרות חשמליות, צריך להדליק נרות? _____

_____

4. לדודו לא היו נרות לקראת שבת? מה יעשה? כיצד ידליק נרות שבת? _____

_____

5. מדוע עדיפים נרות השבת על פני הנורה החשמלית? _____

6. כיצד בפועל מדליקים נרות בנורות חשמל? הרי הן דולקות גם כך? _____

_____

ו – דין שתי משפחות שאוכלות יחד וכיצד ידליקו

7. משפחת ישראלי התארחת אצל חברים, האם אם המשפחה צריכה להדליק נרות? הסבר מהי

ההתלבטות ואת המצבים השונים! _____

_____

_____

_____

8. מה הדין בבית מלון? _____

9. האם עדיף להדליק מנורה בחדר (פרט האם יש הבדל בסוג הנורה ועוד)? _____

_____

_____

פרק ד' – הדלקת נרות שבת

ז - דין נשוי ורווק השובת מחוץ לביתו

1. מהן שתי הסיבות להדליק נרות (מרכיבים בהדלקה)? _____

_____

2. גבר רווק שהוזמן לסעודת שבת אצל חברו הנשוי – האם ידליק? מדוע? _____

_____

3. הרב שמואל יצא למילואים, האם עליו להדליק נרות - הסבר את השיקולים? _____

_____

_____

ח – המתגוררים בפנימיות וחולים

4. על מה צריכים להקפיד התלמידים בשבת הישיבה (שהוזכרו בהלכה ב), מלבד הדלקת הנרות בחדר האוכל? _____

_____

_____

5. מה עושים בפנימייה של בנות? מה הבעיה ומה הפתרון? _____

_____

6. מה תעשה אישה שילדה בשעטו"מ, ומאושפזת במחלקת יולדות בשבת? _____

_____

פרק ה' – תורה ותפילה בשבת

א – לימוד תורה בשבת

1. מדוע יש עניין מיוחד בלימוד תורה בשבת דווקא? _____
_____
2. מהו החישוב לזמן הלימוד הנדרש בשבת? _____
_____

ב – סדרי הלימוד בשבת

3. מה רצוי ללמוד בשבת, ומדוע? _____
_____
4. מדוע טוב לחדש חידושי תורה בשבת? _____
_____
5. מהי המצווה המיוחדת על הורים לילדים? _____
_____

ג – שינה בשבת

6. מהו היחס הנכון בין המשפט "שינה בשבת תענוג" לבין מה שלמדת בהלכה ב? _____
_____
7. פרט את המנהגים השונים בנוגע לשינת צהרים בשבת. _____
_____
8. מהו החשש כשמרבנים באכילה בסעודות השבת? _____
_____

ד - דרשת השבת

9. מהו מקור התקנה למנהג של דרשה לקהילה בשבת? _____
_____
10. מה אסור לעשות בזמן הדרשה? _____
11. בקהילתך שני רבנים, אחד דורש בענייני הלכה ואגדה, ואחד מעביר שיעור גמרא בעיון. במה תבחר? _____
_____
12. מה מוטל על ראשי הקהילה? _____
_____

פרק ה' – תורה ותפילה בשבת

ה – נשים בלימוד תורה בשבת

1. מהו ההבדל בין נשים לגברים לגבי לימוד תורה? _____

---

2. לאור תשובתך לשאלה הקודמת, מה הפועל היוצא מכך ללימוד בשבת לנשים? _____

---

3. איזו מעלה גדולה יש ללימוד זוגי בשבת? _____

ו – קריאת התורה בשבת

4. תאר את השתלשלות הקריאה בתורה, מימי משה ועד תקופת האמוראים, כולל היום. התייחס לתקנה, לביצוע ולהספק השנתי. _____

---

5. מה קורה אם רוצים להוסיף על שבעת העולים הקבועים? האם זה מנהג טוב לכתחילה? הסבר. _____

---

6. הסבר את המחלוקת לגבי עליית קטן לתורה. _____

ז – הפטרה

7. מדוע תיקנו לקרוא את הפטרה, ומדוע נקראת בשם זה? _____

---

8. מדוע העולה "מפטיר" קורא גם כמה פסוקים מהתורה? _____

---

9. מהם המנהגים השונים בנוגע לקריאת הפטרה מתוך ספר? _____

פרק ה' – תורה ותפילה בשבת

ח – קריאה בתורה במנחה של שבת

1. מהי תקנת עזרא?
  2. מדוע ראה עזרא צורך לתקן אותה (2 סיבות)?
-
-
-

ט – שניים מקרא ואחד תרגום

3. במה זוכה מי שקורא שניים מקרא ואחד תרגום?
  4. מדוע קוראים דווקא את תרגום אונקלוס?
  5. מה יעשה מי שלא מבין את תרגום אונקלוס?
  6. מהי השיטה המהודרת ביותר לקריאת שמו"ת?
  7. מהו זמן קריאת שמו"ת?
-
-
-
-
-

י – מנהגי שניים מקרא ואחד תרגום

8. מהם שני המנהגים לקריאת שמו"ת?
  9. מהו סדר הלימוד לכתחילה?
  10. מה יעשה מי שלא הספיק ללמוד לפני הקריאה בתורה?
-
-
-

יא – תפילות השבת

11. מדוע קיצרו חז"ל את תפילת עמידה בשבת ובמועדים?
  12. א. מתוך הרגל שכח דודי והמשיך בערב שבת את תפילת עמידה של יום חול, מה יעשה?
 ב. אם לא סיים את הברכה, מה יעשה?
 13. כנגד מה נתקנה תפילת מוסף?
-
-
-

פרק ה' – תורה ותפילה בשבת

יב – ויכולו

1. מה עניינה של אמירת "ויכולו" שלאחר התפילה?
 _____
 _____
 _____
2. האם ניתן לומר "ויכולו" ביחידות? מה יעשה המאריך בתפילתו? (עיין בהערה)
 _____
 _____

יג – מגן אבות – מעין שבע

3. מה מטרתה של ברכת מגן אבות?
 _____
 _____
4. מה הרקע לתיקונה?
 _____
 _____
5. מדוע היא נאמרת כיום (כשיש בתי כנסת) פרט?
 _____
 _____
 _____

יד – "קבלת שבת" ועוד הוספות בתפילות

6. מדוע אנו מסתובבים עם אמירת "בואי כלה"?
 _____
 _____
7. להיכן אנו מסתובבים (2 מנהגים)?
 _____
 _____
8. מדוע נתקנה תפילת נשמת כל חי (שחרית של שבת)? מה עניינה?
 _____
 _____

טו – מנהג אמירת שבת שלום לרב

9. מהי תקנת הקבלת פני הרב בשבת? הסבר בהרחבה.
 _____
 _____
 _____
10. כיצד מצווה זו באה לידי ביטוי כיום?
 _____
 _____
11. האם בקהילתך קיים המנהג הזה?
 _____

פרק ו' - הלכות קידוש

א - זכור ושמור

1. מה עניינה של מצוות שמור? _____
_____
2. מה עניינה של מצוות זכור? _____
_____
3. מה אנו אמורים לזכור (2 תשובות)? _____
כיצד עניינים אלו מוזכרים בעשרת הדיברות? _____
_____
4. מאיזה חלק היו לכאורה הנשים פטורות? הסבר! _____
_____
מדוע אינן פטורות? _____
_____

ב - כיצד מקיימים מצוות זכור

5. כיצד אנו מקיימים את מצות הזכירה מהתורה? _____
_____
6. מדוע תיקנו לקיים את המצווה דווקא בקידוש? _____
_____
7. מדוע בקידוש הלילה ולא בקידוש היום? _____
8. מה יעשה אדם שבלילה לא היה יכול לקדש? _____
9. כיצד מקדשים את השבת ביציאתה? האם זה מהתורה? _____
_____
10. מדוע קידוש היום נקרא "קידושא רבה"? _____
11. מדוע יש מפקפקים ביכולת לצאת ידי חובת הזכירה בתפילה?
א. _____
ב. _____
ג. _____

פרק ו' – הלכות קידוש

ג- קידוש על היין

1. מדוע מקדשים דווקא על היין?
_____
2. האם אתה מכיר דוגמאות נוספות בהן ייחדו חכמים קידוש על היין?
_____
3. מהו הביטוי ההלכתי לחשיבותו של היין (2 תשובות)?
_____
4. מה קורה כשאין יין? האם עדיף לקדש על שכר או על פת? פרט את השיקולים השונים!
_____
5. מהי המשמעות העמוקה שמתגלה באמירת הקידוש על היין?
_____

ד – היינות הכשרים לקידוש

6. מניין נלמדים דיני היין?
פרט את ההקבלות ההלכתיות בין שני העניינים?
_____
7. האם יש עדיפות ליין אדום או ללבן?
_____

ה - שיעור היין בכוס של ברכה

8. מהו שיעור הכוס המינימאלי? מה הוא מבטא (למה דווקא שיעור זה)?
_____
9. מה השיעור בימינו (לפי מ"ל)?
_____
10. מהי המחלוקת לגבי השיעור וממה היא נובעת?
_____
11. כמה צריך המקדש לשתות? האם יש הבדל בין אנשים בשיעור זה?
_____
12. מה יעשה מי שקשה לו לשתות שיעור כזה?
_____

פרק ו' - הלכות קידוש

ו - דיני כוס של ברכה

1. מה הבעיה לערוך קידוש על כוס חד פעמית (להרחבה עיין בהערה 7)?
_____
2. אילו דינים יש לגבי כוס של ברכה (כתוב לפחות 3)?
_____
_____
3. מהו "תיקון" יין? איך עושים זאת?
_____
4. באיזה סדר יש להחזיק את הכוס לפני הברכה ובזמן הברכה?
_____

ז - חלוקת היין לכל המסובים

5. דודו קידש ושתה מן הכוס, לאחר מכן חילק לבני הבית - האם נהג כשורה? מה הבעיה בדבר?
_____
6. איך נכון לנהוג? הציעו לדודו דרכים אחרות!
א. _____
ב. _____
ג. _____

ח - מנהגי הקידוש וכיסוי החלה

7. האם יש לעמוד או לשבת בקידוש? השלם את הטבלה הבאה:

מי נוהג כך?	מה הטעם לדבר?	
		נוהגים לעמוד
	א. ב.	נוהגים לשבת
		עומדים בפסוקי 'ויכולו' ואז יושבים

פרק ו' – הלכות קידוש

ח - מנהגי הקידוש וכיסוי החלה (המשך)

1. האם אישה יכולה לקדש? _____
- חשוב – מדוע נהוג שדווקא האיש מקדש? _____
2. מדוע מכסים את החלות בזמן הקידוש, הסבר לכל טעם את המנהג בדבר? _____
- א. _____
- ב. _____

ט – איסור אכילה ושתייה לפני הקידוש

3. מדוע אין לאכול לפני הקידוש? _____
4. ממתי לא אוכלים? _____
5. בשבת בבוקר, האם יכול לאכול לפני התפילה (פרט את כל המקרים - אישה, קטן, חולה)? _____

י - קידוש במקום סעודה

6. מדוע יש להצמיד את הקידוש למקום הסעודה? מניין אנו למדים דבר זה? _____
7. מה ניתן לעשות בדיעבד, ומה עדיף לעשות לכתחילה? פרט. _____
8. נפתלי שמע קידוש בבית הכנסת, אבל כל הילדים סיימו את כל הקוגל – ולכן נשאר לו רק קצת במבה וכוס מיץ. האם יצא ידי חובת קידוש, או שיצטרך לשמוע שוב קידוש בבית? הסבר. _____

פרק ז' – סעודות השבת ומלווה מלכה

א - מצוות סעודות שבת

1. נסה להסביר לעצמך - הרי השבת היא דבר רוחני וקדוש, מדוע יש צורך לצוות על האוכל ולהדר בו? מה הרעיון

בדבר? _____
 _____
 _____

ב – גדרי המצווה

2. מהן שתי המצוות הכלולות בסעודות השבת? _____

_____

3. מתי זמנה של סעודה שלישית? _____

4. אם אכל בקידוש ואחריה סעודת שבת, האם יכולה להיחשב לו כסעודה שלישית? _____

_____

5. האם חייבים לאכול לחם בסעודת שבת? כמה? _____

_____

6. מדוע נוהגים לאכול דגים בשבת? _____

_____

7. מה יעשה אדם שאין לו תיאבון בשבת? _____

ג – לחם משנה ובציעת הפת

8. מדוע יש תמיד שני כיכרות? מה הרעיון בדבר? _____

_____

9. מהם מנהגי סדר הנחת החלות?

א. מנהג השולחן ערוך - _____

ב. מנהג האר"י - _____

ג. מנהג הרמ"א - _____

10. האם ניתן לבצוע על לחם פרוס? _____

11. מה יעשה אדם שאין לו לחם שלם אלא רק פרוסות? _____

12. האם ניתן לצרף כלחם משנה גם פיתה קפואה? _____

13. האם גם בסעודה שלישית צריך לחם משנה? _____

_____

פרק ז' – סעודות השבת ומלווה מלכה

ד – מעלת סעודת היום

1. איזו מן הסעודות היא החשובה ביותר? _____
2. מה הביטוי (דוגמא) ההלכתי לכך? _____
_____
3. חשוב על דוגמאות משולחן השבת שלך על מאכלים שעליך לאכול בערב שבת, ועל מאכלים לסעודת שבת בבוקר, על פי מה שלמדת. _____
_____

ה – סעודה שלישית

4. מה וכמה צריך לאכול בסעודה שלישית?
לכתחילה - _____
בדיעבד - _____
5. האם יש חשיבות לאכול בה לחם? _____
6. האם יש חובה לאכול בה לחם? במה עוד יכול לצאת יד"ח? _____
_____
7. האם יש לקבוע בה ברכה על היין (כמו בשתי הסעודות הקודמות)?
לדעת ה _____ צריך לקבוע מכיוון ש:
א. _____
ב. _____
לדעת שאר הראשונים ולהלכה - _____
8. בסעודה שלישית שהתחילה בשבת ונמשכה למוצאי השבת, מה יברך בברכת המזון? הסבר את ההתלבטות (שלא מופיעה בספר ויש לחשוב עליה בראש) ואת ההכרעה ההלכתית (שמופיעה):
מחד - _____
_____
מצד שני - _____
_____
להלכה - _____
9. מהו הזמן הכי מאוחר בו ניתן להתחיל לאכול סעודה שלישית? _____

פרק ז' – סעודות השבת ומלווה מלכה

ו - ברכת המזון

1. מה עניינה של התוספת "רצה והחליצנו"?

---

2. מה יעשה אדם ששכח לומר "רצה"?

שכח ונזכר...	יאמר...	ואחר כך ימשיך ב...
א. לפני שהתחיל ברכת הטוב והמטיב		
ב. התחיל לומר ברכת הטוב והמטיב		הטעם -
ג. התחיל לומר ברכת הטוב והמטיב בסעודה שלישית		הטעם -

ז - משמעותה של סעודת 'מלווה מלכה'

3. מה הרעיון שעומד מאחורי סעודת מלווה מלכה?

---

4. מה אוכלים לכתחילה בסעודה זו? היעזר גם בהלכה ח.

ח – הלכות סעודת 'מלווה מלכה'

5. כיצד ראוי להתלבש ולנהוג בסעודת מלווה מלכה?

---

6. מתי לכתחילה צריך לאכול את סעודת מלווה מלכה?

---

7. מושיקו התחיל סעודה שלישית עם השבט בסניף והם גלשו עד אחרי צאת השבת. האם כשיחזור הביתה צריך לאכול גם סעודת מלווה מלכה? פרט.

פרק ח' - הבדלה ומוצאי שבת

א - יסוד ההבדלה

1. הסבר את טעם שלבי ההתפתחות במנהג ההבדלה:

א. תפילה בלבד - _____

ב. כוס בלבד - _____

ג. תפילה+כוס - _____

2. מה יעשה מי ששכח לומר "אתה חוננתנו" בתפילה? _____

_____

3. האם מצוות ההבדלה מן התורה? פרט (מקור, הסבר)! _____

_____

_____

4. ממה נובעת ההתלבטות ביחס לחיוב הנשים (הסבר את הצדדים ואת ההכרעה)? _____

_____

_____

ב - סדר ההבדלה על הכוס

5. מהו סדר ההבדלה על הכוס?

א.הקדמה - _____

ב. סדר ארבע הברכות - _____

6. א. איזה מן הברכות מעכבות ההבדלה? _____

ב. איזה מן הברכות משמשות כתוספת על ההבדלה? _____

ג. מדוע הוסיפו אותן חז"ל? _____

_____

ג - מנהגי ההבדלה

7. באיזו יד צריך להחזיק את הבשמים בשעת הברכה עליהם? מה עושים עם הכוס באותו זמן? _____

_____

8. האם יש לשבת/ לעמוד בהבדלה? _____

_____

9. מה התנאי שלפיו השומעים יוצאים ידי חובת ההבדלה? _____

_____

פרק ח' - הבדלה ומוצאי שבת

ד - משקה מדינה

1. מהו חמר מדינה (הסבר מילולי ומשמעותו), ומה הקשר שלו להלכות הבדלה? _____
 _____
 _____
2. תן דוגמאות למשקאות שלדעתך נחשבים למשקה מדינה: _____
 _____
3. שלומי מעדיף לעשות הבדלה על קוקה קולה - האם יכול? (פרט - האם זה חמר מדינה, האם עדיף על יין)? _____
 _____
 _____
4. מה ההבדל בין ספרייט ובירה לעניין הבדלה? מדוע? _____
 _____
 _____

ה - בשמים

5. מדוע תקנו חכמים לברך על הבשמים במוצאי השבת? _____
 _____
 _____
6. מדוע, אם כך, לא מברכים הבשמים במוצאי יו"ט? _____
7. מה הדין במצבים הבאים (+הסבר):
  - א. מוצ"ש שחל בו יום טוב - _____
  - ב. מוצאי יוהכ"פ (שבת שבתון) - _____
  - ג. מוצאי יו"ט - _____
8. מה יעשה מי שלא הריח? _____
9. איזה שוני יש בין ברכות הריח:
  - א. ריח מן העץ - _____
  - ב. ריח מעשבים - _____
  - ג. ריח דומם (בושם) ומן החי - _____
10. על אילו בשמים ניתן להריח? _____

פרק ח' - הבדלה ומוצאי שבת

ו - נר

1. מדוע תקנו חכמים לברך על הנר במוצאי השבת? _____

_____

2. על איזה סוג של נר יש לברך, ומדוע (לכתחילה ובדיעבד)? _____

_____

3. מדוע אנו נוהגים להביט בציפורנינו בברכת הנר? _____

_____

4. אדם ששמע את ההבדלה אך לא ראה את הנר יצא/ לא יצא ידי הבדלה? הסבר! _____

_____

5. האם יש לכבות את החשמל בעת ההבדלה? מדוע יש נוהגים כך? _____

_____

6. האם ניתן להבדיל על נורה חשמלית? מה הטעמים של המתנגדים לדבר?

א. _____

_____

ב. _____

_____

ז - עד מתי אפשר להבדיל

7. מהן שלוש הדעות ביחס לאדם שלא הבדיל במוצ"ש - עד מתי יוכל להבדיל?

רמב"ם ושו"ע: _____

הגאונים: _____

בה"ג ובן איש חי (בא"ח): _____

ח - איסור אכילה ועשיית מלאכה לפני הבדלה

8. שלומי חזר מהתפילה במוצ"ש - האם יוכל לעלות לביתו במעלית? מדוע? _____

_____

9. מדוע אין לאכול ולשתות לפני עשיית ההבדלה? _____

_____

10. מה קורה אם בסעודה שלישית יש חתן וכלה (שבע ברכות)? האם יכולים לשתות מן היין לפני עשיית ההבדלה?

_____

פרק ט' – כללי המלאכות

א – המצווה בתורה

1. מה העונש מהתורה על חילול שבת? 2 אפשרויות.

---

2. מה המשותף לכל המלאכות האסורות בשבת?

---

3. לאור תשובתך לשאלה 2, הגדר: מדוע הדלקת אור נחשבת מלאכה למרות שלא מתאמצים בה, ואילו סידור הבית לצורך הסעודה לא נחשב מלאכה למרות שהוא מעייף?

---

4. מה לומדים מהפסוק "לעשות בכל מלאכת מחשבת"?

ב – ל"ט מלאכות שהיו במשכן ותולדותיהן

5. כיצד לומדים מהן המלאכות האסורות בשבת? הסבר את דרך הלימוד.

---

6. מהו ההבדל בין "אב מלאכה" ל"תולדה"? תן דוגמה לכל אחד.

---

7. מהי המשמעות ההלכתית של החלוקה בין "אבות" ל"תולדות"?

ג – איסור חכמים לעשות מלאכות בשינוי ובשניים

8. איזה סייג עשו חכמים על איסור מלאכה מהתורה? הסבר ותן דוגמה.

---

9. באיזה מקרה שניים יתחייבו על עשיית מלאכה, ובאיזה מקרה יהיו פטורים?

---

10. מה ההבדל ההלכתי בין איסור תורה לאיסור חכמים?

פרק ט' – כללי המלאכות

ד – יסוד גזרות ותקנות חכמים בשבת

1. מהי המטרה המשותפת לכל גזירות חכמים באיסורי שבת? תן דוגמא.

---

2. איזה סוג נוסף של תקנות חכמים קיים בהלכות שבת?

---

3. מהי הסמכות של חכמים לגזור ולהוסיף על מצוות התורה?

ה – דבר שאינו מתכוון ופסיק רישא

4. הסבר בלשונך את המושג "דבר שאינו מתכוון" ותן דוגמא.

---

5. הסבר את המושג "פסיק רישא" ותן דוגמא (כהמשך לדוגמא שנתת בשאלה הקודמת).

---

6. מה הכלל בהלכות שבת על "דבר שאינו מתכוון" ו"פסיק רישא"?

ו – מלאכה שאינה צריכה לגופה

7. הסבר בלשונך את המושג "מלאכה שאינה צריכה לגופה" ותן דוגמא.

---

8. מהי המחלוקת לגבי מלאכה שאינה צריכה לגופה? מהי ההכרעה?

ז – מקלקל

9. יוסי התעצבן ושבר בשבת את הכלי שהכין בחוג קרמיקה. האם עבר על איסור? פרט.

---

10. מה ההבדל בין יוסי, לבין אחיו ששבר כלי אחר כדי לעשות פסיפס מהשברים?

ח – קיום

11. האם מותר בשבת לכתוב על חלון עם אדים? מדוע?

פרק ט' – כללי המלאכות

ט – גרמא

1. מה פירוש המושג "גרמא"? הסבר ותן דוגמא מהלכות שבת.

---

2. מתי גם "גרמא" תהיה אסורה בשבת?

---

3. לאור תשובותיך, מהי ההתלבטות במקרה של ברזייה, שהמים שמטפטפים ממנה משקים גינה סמוכה?

י – ילדים וגוים ובעלי חיים

4. מהי המצווה הנוספת המוטלת על הורים לילדים או לבעל בית על משרת גוי?

יא – 'שבות דשבות' לצורך מצווה וצורך גדול

5. מהו "שבות", ומהו "שבות דשבות"? מהו משקלו של כל אחד מהם?

---

6. מתי מותר לעבור על "שבות דשבות"? תן דוגמא.

---

7. באיזה מקרה נוסף התירו לעבור על "שבות דשבות"?

יב – 'שבות' לצורך מצווה גדולה ולצורך רבים

8. תן דוגמא למקרה שבו מותר יהיה לעבור על "שבות" בגלל צורך רבים.

---

9. באיזה מקרה נוסף מותר לעבור על "שבות", ומדוע?

---

10. מהי המצווה היחידה שבה אין מחלוקת, ומותר לעבור על "שבות" גם שלא לצורך רבים? מדוע?

פרק י' - הלכות בישול

א - הקדמה

1. מה הקשר בין חטא אדם הראשון להכנת המאכלים? _____
 _____
2. איך זה קשור לקדושת השבת? _____
 _____

ב - כללי הלכות בישול

3. הגדר - מהי מלאכת בישול? _____
 _____
4. הגדר ותן דוגמא: בישול מן התורה - _____
 _____
- בישול עפ"י תקנת חכמים - _____
 _____
5. האם לדעתך בישול במיקרוגל יהיה אסור מדאורייתא או מדברי חכמים? הסבר את שיקולך! _____
 _____
6. מהם שלושת האיסורים במלאכת בישול? _____
 _____

ג - בישול אסור, חימום מאכל מבושל מותר

7. מדוע אין ליצור דבר חדש בשבת? _____
 _____
8. כיצד זה משפיע על הלכות בישול? _____
 _____
9. ממתי נחשב מאכל למבושל? ציין את הדעות השונות. _____
 _____
10. מתי יהיה מותר ומתי אסור לשים דבר על הפלטה בשבת? הרחב! _____
 _____

פרק י' - הלכות בישול

ד - חום שהיד סולדת בו

1. מה באה ההגדרה "שהיד סולדת בו" להגדיר? _____

_____

2. מה הטמפרטורה של יד סולדת? כיצד מגדירים את זה? הסבר את המחלוקת:

א. _____

_____

ב. _____

_____

ג. _____

_____

3. כיצד ישפיע דין זה על בישול מים? _____

_____

ה - בישול בתבשיל נוזלי ומנהג הספרדים

4. הסבר את הכלל "אין בישול אחר בישול". על מה הוא חל? _____

_____

5. מה ההבדל בין חימום שניצל קר וחימום מרק קר לפי כלל זה? _____

_____

6. מה דעת השו"ע (והפוסקים הספרדים)? הסבר! _____

_____

7. האם לשיטתם יהיה ניתן לחמם עוף עם רוטב? מדוע? _____

_____

8. אמא הכינה ביום שישי רוטב פטריות לבורקס. בשבת בבוקר הוציאה אותו מהמקרר וראתה שהרוטב קרוש.

מהן ההתלבטויות של אמא, ומהי ההכרעה? _____

_____

_____

פרק י' - הלכות בישול

ו - מנהג תימנים ואשכנזים בתבשיל נזלי

1. מה דעת הרמב"ם (כמוהו פוסקים בני תימן) בנוגע לכלל "אין בישול אחר בישול"? _____
_____
2. מה דעת האשכנזים בדין זה? הסבר! _____
_____
3. כדעת מי הם פוסקים? הסבר ופרט! _____
_____
4. מה יעשה מי שנוהג כספרדים המתארח אצל מי שפוסק כתימנים ומחמם מרק? _____
_____

ז - כלי ראשון, שני ושלישי

5. מהו כלי ראשון? _____
6. מהו כלי שני? _____
7. מה הטעם להבדל ההלכתי ביניהם? _____
_____
8. מיהם יוצאי הדופן בהם נחוש גם בכלי שלישי? הדגם! _____
_____
9. אריק רעב ורוצה להכין מנה חמה בשבת בצהריים. הוא שמע מהמורה בכיתה ג' שיש עם זה בעיה. עשה לאריק סדר בהלכות הכנת מנה חמה בשבת. _____
_____

ח - הכנת תה בשבת

10. איך עלינו להכין תה בשבת? _____
_____
11. אנו יכולים לראות שיש הרבה פוסקים שהחמירו בנושא, איך ינהג מי שרוצה להחמיר ידי חובת כל הדעות? _____
_____

פרק י' - הלכות בישול

ט - עירוי רותחים לכוס רטובה

1. מדוע יש לחוש לטיפות הקטנות שעל דפנות כוס רטובה?
_____
2. האם אסור מן התורה לבשל מים בשיעור זה?
_____
3. כיצד יש לנהוג במצב כזה בהכנת כוס התה (ושאר דברים בהם אנו משתמשים במים רותחים)?
_____
4. מדוע יש פוסקים שאינם מחמירים בדבר זה (כיצד אנו יכולים להסביר את דעת מי שאינו נוהג כמונו)?
_____
_____

י - האם גוש חם מבשל?

5. מדוע יש פוסקים שחוששים בדבר שהוא כגוש?
_____
_____
6. הדגם דברים שהם כגוש:
_____
_____
7. מה דעתך? האם ראוי להחמיר כן? נמק!
_____
_____

יא - בישול אחר אפיה וכדומה

8. מה הבעיה בהוספת בשר צלי לקדירה? הרי למדנו שבישול אחר בישול מותר! סכם בקצרה את הדעות:
_____
_____
_____
9. מה דעתך? לאיזו דעה אתה נוטה, הסבר!
_____
_____
10. באיזה אופן ניתן להכניס בייסקוויט לכוס תה?
_____
_____

פרק י' – הלכות בישול

יב - מגיס - ערבוב

1. מה עושה ה'מגיס'?
2. מה הבעיה בזה?
3. האם מותר לקחת אוכל מן הסיר בעודו על הפלטה?
4. מה ניתן לעשות בשעת הצורך?

יג – הוספת מים לתבשיל שעל הפלטה כדי שלא ישרף

5. שלומי ראה שהחמין עומד להישרף, נגמרו בו המים. האם ניתן להוסיף מי ברז? מדוע?
6. האם ניתן להוסיף מים רותחים (שעומדים על האש)?
7. על מה יש להקפיד?

יד – פתיחה לדין השהיית תבשיל בערב שבת

8. מדוע שלא נתיר להשאיר סיר על האש (כשהאוכל שבו עדיין לא מוכן) מערב שבת? מה החשש? התייחס לחשש בעבר ובהווה.

9. מדוע אין לטעון שאין חשש שיבואו להגביר את האש?

- א.
- ב.
- ג.

10. מתי לא קיים החשש שיבוא האדם להגביר את האש?

- א.
- ב.

פרק י' – הלכות בישול

טו – ההיתר הראשון – כאשר התבשיל מבושל

1. באיזה מצב יהיה מותר להשאיר סיר מיום שישי על אש גלויה? _____

_____

2. מהן שתי הדעות המרכזיות לגבי המצב שתיארת בשאלה הקודמת? _____

_____

3. מהי ההלכה למעשה? _____

4. מה רצוי לעשות לכתחילה? _____

טז – ההיתר השני – לכסות את האש

5. מהו העיקרון ההלכתי שעל פיו אנו מחממים היום מאכל שלא התבשל כראוי מערב שבת על פלטה? _____

_____

6. מדוע אין כפתורים לויסות הטמפרטורה בפלטה של שבת? _____

_____

7. למרות ההיתר שלמדת, מדוע בכל זאת עדיף שכל האוכל יהיה מבושל כראוי לפני שבת? _____

_____

יז – השהייה בתנור חשמלי ובישול בשעון שבת

8. אילו שני תנאים צריכים להתקיים, כדי להתיר להשאיר בתנור לפני שבת אוכל שימשיך להתבשל בו בשבת? _____

א. _____

ב. _____

9. מהי הבעיה הנוספת הקיימת בחלק מהתנורים? _____

_____

10. מה יהיה הדין במקרים הבאים? (מותר/אסור/מחלוקת/תלוי – אם כן, במה?) _____

א. שימוש במיחם מים חשמלי _____

ב. הנחת אוכל לא מבושל בתנור המופעל בשבת ע"י שעון שבת _____

_____

ג. הנחת קמח ומים ב"אופה לחם" המופעל בשבת ע"י שעון שבת _____

_____

פרק י' – הלכות בישול

יח – הנחה בשבת – שלא יעשה פעולה שנראית כבישול

1. באיזה תנאי מותר יהיה לחמם אוכל קר בשבת? האם הפלטה עונה לתנאי הזה? הסבר!

---

2. ציין את המחלוקת לגבי פלטה, ואת הפתרונות השונים לכך.

---

3. כיצד נוהגים במשפחתך?

4. תן דוגמא למקרה שבו אין מחלוקת, ולדעת כולם יהיה מותר להניח אוכל קר על מקור חום.

יט – החזרה בשבת

5. מהי החזרה?

---

6. מהם תנאי ההחזרה המותרת, לדעת השיטה שאוסרת הנחה על פלטה? מדוע?

א.

ב.

ג.

כ – דינים בהנחה והחזרה על פלטה

7. חיים שם לב שהשניצל שמונח על הפלטה, וטוגן ביום חמישי, לא חם מספיק. איזו הלכה הוא צריך לדעת?

---

8. באיזה תנאי יהיה אפשר להעביר מפלטה שכבתה לפלטה אחרת? מדוע זה מותר?

---

9. האם מותר להניח סירים בשתי קומות לפני שבת, ובשבת עצמה להעביר את הסירים העליונים לפלטה

עצמה? מדוע?

פרק י' – הלכות בישול

כא – האם מותר להחזיר תבשילים לתוך תנור אפיה

1. מדוע אסור להחזיר תבשיל (שהיה בתנור) לתנור בשבת?

א. _____

ב. _____

2. באיזו דרך יהיה מותר להחזיר? מדוע? _____

_____

3. איך עוד אפשר להיעזר בתנור בשבת? פרט. _____

_____

_____

כב – כללי הטמנה

4. כיצד בתקופת חז"ל (כאשר לא היה שעון שבת) היה ניתן לשמור על חום התבשיל?

א. _____

ב. _____

5. מהם האיסורים בדין הטמנה?

א. בערב שבת - _____

ב. בשבת - _____

6. האם מותר להטמין בדברים ששומרים על החום ואינם מוסיפים חום (כמו שמיכה)? נמק!

א. בערב שבת - _____

_____

ב. בשבת - _____

_____

כג – הטמנה על פלטה וסיר לבישול איטי

7. האם מותר לכסות את הסיר שעל הפלטה כדי להיטיב את חומו?

הדין יהיה מותר כאשר: _____

_____

או - _____

8. הדין יהיה אסור כאשר: _____

משום ש - _____

פרק י' – הלכות בישול

כד – מים מדוד השמל

1. מתי אסור להשתמש במים חמים? מתי מותר? _____

---

2. מהי, אם כן, הבעיה להשתמש במים שחוממו לפני שבת (בוילר)? _____

---

3. מה יהיה הדין אם כיבו את הדוד לפני שבת? _____

---

4. מתי יהיה מותר בכל זאת להשתמש במים מהדוד? _____

כה – דוד שמש

5. מה טעמים של חכמים בבואם לגזור על תולדות החמה? _____

---

6. א. הסבר מדוע יש מחלוקת לגבי שימוש בדוד שמש? האוסרים (מנחת יצחק, שמירת שבת כהלכתה)

סוברים ש... - _____

ב. המתירים (הרב קאפח, ציץ אליעזר) סוברים ש... - _____

פרק י"א - הלכות בורר

א - ארבע המלאכות הקשורות למלאכת בורר

1. מהן המלאכות הקשורות למלאכת בורר? הסבר בכל אחת מה הקשר לבורר:

א. _____

_____

ב. _____

_____

ג. _____

_____

ד. _____

_____

2. מה ניתן ללמוד מן המלאכות על יסודות האיסור? _____

_____

3. מה הרעיון שמאחורי האיסור לבורר בשבת? _____

_____

_____

ב - דרך אכילה מותר ודרך מלאכה אסור

4. מתי ברירה תהיה מותרת ומתי תהיה אסורה? _____

_____

5. תן דוגמא (שלא מופיעה בספר) שבה יש הבדל בין ברירה אסורה למותרת. _____

_____

6. מהם שלושת התנאים שצריכים להתקיים, על מנת שהברירה תחשב לדרך אכילה ותהיה מותרת?

א. _____

ב. _____

ג. _____

7. מה הדין אם אחד מן התנאים חסר? _____

פרק י"א – הלכות בורר

ג - שני מיני מאכלים מעורבים

1. בקערה שלפני מעורבים גרעינים ואגוזים, ואני רוצה לאכול רק גרעינים. באיזו דרך אוכל לאכול את

הגרעינים, ובאיזו דרך אסור? נמק! _____

_____

_____

2. בקערה יש חלקים שונים של העוף - האם ניתן להעדיף חלק גדול על הקטן? _____

_____

3. אילו הבדלים גורמים למאכל להיחשב לשני מינים שונים? _____

_____

ד - האיסור רק בתערובת

4. באיזה מצב של גרעינים ואגוזים, השאלה שנשאלת בשאלה 1 בכלל לא מתקיימת? מדוע? _____

_____

5. בקערה שלפני מעורבים מיני פירות שונים, האם מותר לקחת רק את המין הרצוי לי? נמק! מתי עלול

הדבר להיות בעייתי? _____

_____

6. באיזו דרך, לאור מה שלמדת, תוכל לאכול רק את תפוחי האדמה מתוך מרק הירקות? ובאיזו דרך אסור?

_____

_____

ה - איסור הוצאת פסולת מתוך אוכל

7. מחק את המיותר - כאשר נוטלים אוכל ומותרים את הפסולת עוברים / לא עוברים על איסור ברירה?

8. ליוסי נפל זבוב למרק - האם ניתן להוציאו? הרי מוציא פסולת מאוכל! איך יוכל לאכול את המרק?

_____

_____

9. מה ההבדל להלכה בין הוצאת זבוב ממרק או גרעין לימון מסלט, לבין עינב פגום מתוך אשכול ענבים?

_____

_____

10. שמעון אלרגי לפטריות, האם יוכל להוציא את הפטריות מהסלט שלפניו? מה יעשה? _____

_____

פרק י"א - הלכות בורר

ו - לאלתר

1. מה הרעיון שעומד מאחורי ההיתר לברור האוכל מהפסולת לאלתר? _____

_____

2. איזה סייג ניתן להוסיף על מה שכתבת בשאלה 1 בהלכה ג? _____

_____

3. הסבר והדגם את העיקרון ההלכתי "ברירה סמוך לסעודה". _____

_____

_____

ז - ביד ולא בכלי

4. האם מותר לבחור אוכל מתוך פסולת ע"י מזלג? מדוע? _____

_____

5. האם מותר להשתמש במסננת? _____

_____

6. האם מותר להשתמש במלחיה (אינה נותנת לאורז לצאת)? _____

_____

ח - הסרת קליפות וגלעינים

7. האם מותר לקלף את הקליפה מהפרי? הרי מסיר את הפסולת ומוציא את האוכל! הסבר. _____

_____

8. האם מותר להוציא את גרעין המשמש (פסולת) ואז לאכול את הפרי? מדוע? _____

_____

9. האם מותר לקלף גזר/ תפוח אדמה ע"י קולפן? נמק! _____

_____

10. מדוע יש הבדל הלכתי בין תפוח אדמה (אין מחלוקת) לתפוח עץ (יש מחלוקת)? _____

_____

ט - עצמות שבדגים ובבשר

11. צביקה מצא שהדג שלפניו מלא עצמות - כיצד יוכל לאוכלו? הרי מוציא הפסולת מהאוכל! מדוע? _____

_____

_____

12. באיזה מקרה של מאכל עם עצמות הדין יהיה שונה? מדוע? _____

_____

פרק י"א – הלכות בורר

י - הוצאת גרעיני אבטיח ופירות שנוקבו

1. איך ניתן לאכול אבטיח מלון ולהסיר את גרעיניהם?
_____
2. כיצד עדיף להוציא את הגרעינים בדרך אחרת?
לכתחילה _____
לדעת המחמירים _____
3. מה הפתרון להוצאת חלק רקוב מתוך פרי, כדי לא לעבור על "בורר"?
_____

יא - סינון משקים

4. סבתא של רפי סחטה לו מיץ תפוזים, והיא לא ידעה שרפי לא אוהב את חלקי הפרי במיץ... האם מותר לו לסנן את הפרי כדי לשתות את המיץ צלול? מדוע?
_____
5. האם מותר לפתוח ברז שמוקקן עליו מסנן? מדוע?
_____

יב - הפרדת מרק מחתיכות אוכל שבתוכו

6. באיזה דרכים ניתן לקחת רק את המרק (הנוזל) בלי הירקות?
_____
7. באיזה מצב אין איסור בורר בהפרדת המרק מהירקות? מדוע?
_____

יג – דינים נוספים בהפרדת נוזלים ממאכלים

8. מהו ההבדל ההלכתי בין הוצאת מי השימורים של מלפפון חמוץ, לבין המים שבתירס או טונה? פרט.
_____
9. כף מחוררת דומה למסננת ואסורה לשימוש בשבת. באיזה מקרה היא תהיה מותרת, ומדוע?
_____
10. האם יש איסור להיעזר במסננת שבכיוור, כששופכים לכיוור אוכל נוזלי עם שאריות אוכל מוצק? מדוע?
_____

פרק י"א – הלכות בורר

יד – תיון ושקית תה

1. הגדר מהו "תיון", ותאר את אופן השימוש בו בהכנת תה בשבת.

---

2. כיצד ניתן להכין תה עם שקית תה? היעזר בפרק י' הלכה ח. מה מוסיפה ההלכה כאן לעניין "בורר"?

טו – הוצאת חרקים מאוכל ועוד דינים

3. באיזו דרך עדיף להוציא חרק שנפל לתוך מרק בשבת?

---

4. באיזו דרך אסור לשטוף פירות וירקות בשבת?

טז – כלים, משחקים, סכו"ם וספרים

5. אחיד הקטן שפך את הלוגו והפליימוביל לרצפה, ביחד. באיזו דרך מותר לך להפריד בין החלקים השונים?

---

6. האם מותר למיין את הסכו"ם ולסדרו בשולחן לארוחה הקרובה? מדוע?

---

7. האם מותר לסדרו במגירה? מה ההבדל?

8. באיזו דרך יש איסור בורר בספרים, ובאיזו דרך מותר למיין ספרים חזרה למקומם?

יז – מלאכת דש

9. מהי מלאכת "דש", וכיצד היא באה לידי ביטוי כיום? חשוב על דוגמא אקטואלית שאינה כתובה בספר.

---

10. מהו איסור "מפרק", וכיצד הוא בא לידי ביטוי כיום? חשוב על דוגמא אקטואלית שאינה כתובה בספר.

יח – פיצוח אגוזים שקדים ובוטנים

11. מדוע אין איסור "דש" בפיצוח אגוזים בשבת?

פרק י"ב – הכנת מאכלים

א – מלאכת טוחן

1. מהו העומק באיסור מלאכת טחינה בשבת? _____
_____
2. איזה עוד איסור קיים במלאכת טוחן מעבר להפיכת מוצק לאבקה? _____
_____
3. באיזה תנאי ובאיזה אופן התירו חכמים לטחון בשבת? _____
_____
4. באיזה סוגי מאכלים אין כלל איסור טוחן? הסבר את הכלל ותן שתי דוגמאות. _____
_____
5. יהושע דרך על בוך בשבת בדרך הביתה, וכשהגיע ראה שהוא כבר התייבש על הסוליה שלו. הסבר את הדילמה שעומדת לפניו ואת הפתרון. _____
_____

ב – חיתוך ירקות ומיעוץ בננה ואבוקדו

6. מהי המחלוקת לגבי חיתוך סלט? הסבר את הצדדים ואת ההכרעה למעשה. _____
_____
7. כתוב על כל אחת מהפעולות הבאות - מותר/ אסור/ מחלוקת, ואת הסיבה לכך:
א. מעיכת בננה ואבוקדו במזלג: _____
_____
- ב. ריסוק ביצה במזלג לסלט ביצים: _____
_____
- ג. ריסוק ביצה בפומפיה: _____
_____
- ד. חיתוך ביצה ב"מקצץ ביצים": _____
_____

ג – מלאכת לש

8. הגדר בלשונך את מלאכת "לש", ותן שלוש דוגמאות. _____
_____
9. מדוע, אם כן, מותר להכין קפה בשבת, הרי החומרים נילושים במים? _____
_____
10. האם מותר להכין מטרנה לתינוק בשבת? מדוע? _____
_____

פרק י"ב – הכנת מאכלים

ד – מותר להכין עיסה רכה בשינוי

1. א. הגדר מהי עיסה עבה ומהי עיסה רכה. _____

_____

ב. מהו ההבדל בחומרת האיסור של כל אחת מהן? _____

2. מהו השינוי שלפיו מותר להכין עיסה רכה? הסבר בהרחבה ותן דוגמא למעשה. _____

_____

_____

3. מדוע מותר להוסיף מים על עיסה של טחינה גולמית? ומה עדיף בכל זאת לעשות? _____

_____

ה – אם מותר לעשות עיסה עבה בשינוי

4. מהי המחלוקת בעניין עיסה רכה, ומה מותר לעשות בשעת הדחק? _____

_____

5. הגדר בלשונך את הביטוי "שעת הדחק כשיש צורך גדול" ותן דוגמא **שלא** מופיעה בספר. _____

_____

_____

6. כיצד מכינים עיסה בשינוי (כשיש צורך גדול)? _____

_____

ו – דברים שמותר לערבבם כדרכם או בשינוי

7. אבא הניח פירה בשבת בבוקר על הפלטה, והוא התייבש. מה ניתן לעשות כדי לאוכלו, ומדוע? _____

_____

8. גבי אוהב לאכול חומוס מעורבב עם מטבוחה. באיזה אופן זה יהיה מותר בשבת? _____

_____

9. מדוע מותר לשפוך גרנולה ליוגורט ולערבב אותם בשבת באופן רגיל? _____

_____

10. מהי המחלוקת לגבי עירבוב שני מרכיבים נוזליים, ומהי ההכרעה? _____

_____

פרק י"ב – הכנת מאכלים

ז – דינים שונים

1. האם מותר להכין פודינג בשבת? וגילי? אם מותר, באיזה אופן? _____

_____

_____

2. האם מותר להכין "מנה חמה" של פירה בשבת? ושל קוסקוס? אם מותר, באיזה אופן? _____

_____

_____

3. באיזו צורה מותר להכין סלט ביצים בשבת? _____

_____

ח – סחיטת פירות

4. על איזה איסור או מלאכה עובר מי שסוחט פרי כרגיל? מדוע זה נחשב לאותו איסור/מלאכה? _____

_____

5. מדוע, אם כן, מותר לסחוט לימון לסלט? במה זה שונה? _____

_____

6. האם מותר לסחוט שניצל מהשמן שנספג בתוכו? מדוע? _____

_____

ט – איסור כבישה ומליחה במאכלים

7. מהי המלאכה האסורה למי שאוהב להכין ירקות כבושים ביתיים? באיזו דרך זה יהיה מותר? _____

_____

_____

י – צביעה במאכלים

8. מהי ההשלכה ההלכתית לכלל שאין איסור צביעה במאכלים? _____

_____

9. איזה שינויים רצוי לעשות, לאור הנלמד בהלכה זו, בדרך הכנת מיץ ותה? _____

_____

פרק י"ב – הכנת מאכלים

יא – כתיבה, בניין ומירוח במאכלים

1. מה הבעיה באכילת עוגת יום-הולדת שיש בה את המילים "מזל טוב"? כתוב את הבעיה ואת הפתרון.

---

2. באיזו דרך עדיף לפתוח שקית של ביסלי, במבה וכד'? _____

---

3. "אין איסור ממרח במאכלים". כתוב שתי דוגמאות נפוצות להכנת מאכלים בשבת לאור כלל זה.

יב – ריסוק קרח למים והפיכת קרוש לנוזלי ולהיפך

4. מדוע אסור לרסק קרח כדי שיהפוך למים? _____

---

5. מדוע, אם כן, מותר לשים קוביית קרח בכוס שתיה? _____

---

6. האם מותר להפוך רוטב קרוש לנוזלי על ידי חימום? ציין את הדעות השונות. _____

---

7. מהי המחלוקת לגבי הכנת קרח בשבת? _____

---

8. האם מותר להוסיף תבלינים לאוכל בשבת? מדוע? _____

פרק י"ג – מלאכות הבגד

א – פתיחה

1. מדוע יש צורך לטרוח כל כך הרבה (13 מלאכות!) בהכנת הבגד? ואיך כך זה קשור לחטא אדם הראשון? פרט.

ב – המלאכות שבבגד

2. הסבר בלשונך בקצרה את 13 המלאכות הנצרכות להכנת בגדים:

- א. גזיזת צמר - _____
  - ב. ליבון - _____
  - ג. ניפוץ - _____
  - ד. צביעה - _____
  - ה. טוויה - _____
  - ו. מיסך - _____
  - ז. עושה שני בתי נירים - _____
  - ח. אורג שני חוטים - _____
  - ט. הפוצע שני חוטים - _____
  - י. הקושר - _____
  - יא. המתיר - _____
  - יב. התופר שתי תפירות - _____
  - יג. הקורע על מנת לתפור שתי תפירות - _____
-
-

פרק י"ג – מלאכות הבגד

ג – הלכות ליבון – כיבוס

1. פרט את שלבי הכיבוס - בדבריך ציין מה הפעולה שנעשית, מה הבעייתיות שבה ותן דוגמא לפעולה אסורה:

א. שרייה - _____

_____

כתוצאה מכך אסרו חכמים - _____

דוגמא לפעולה אסורה - _____

ב. שפשוף הבגד הרטוב - _____

_____

ג. סחיטה - _____

_____

כתוצאה מכך אסרו חכמים - _____

ד. ליבון - _____

_____

דוגמא לפעולה אסורה - _____

ה. החולצה של שלומי נרטבה במהלך סעודת השבת - האם יוכל לתלות אותה על החבל? הרי ייבוש אינו כיבוס!

מה הבעיה? _____

מה יוכל לעשות? _____

ד – השריית בגדים בנוזלים

2. האם רק שפשוף לכלוך עם מים אסור בשבת, או גם השרייה אסורה? מדוע? _____

_____

3. הבן הקטן של גדי אכל עם הבגדים ועכשיו יוצא מהם ריח לא נעים, למרות שהם לא התלכלכו. גדי התלבט אם

מוותר להשרות את החולצה במי כביסה רק כדי להוציא את הריח. מה עליו לעשות? התייחס למחלוקת ולהכרעה.

_____

_____

4. מדוע מותר לנגב ידיים במגבת בשבת, הרי זה דומה להשריית המים בבד המגבת? הסבר. _____

_____

_____

פרק י"ג – מלאכות הבגד

ה – ניקוי שולחן וכלים שבכיוור

1. מדוע אסור להספיג במגבת מים שנשפכו על הרצפה? הסבר.

---

2. איזה פתרונות מציע הרב מלמד למקרה כזה?

---

3. מהו אופן שטיפת כלים המותר בשבת? מדוע אסור לעשות זאת כרגיל?

ו – בגדי עור ונעליים והסרת בוץ

4. מה ההבדל בין בגד רגיל (צמר/ כותנה/ אחר) ובין בגדי עור?

---

5. מה הטעם להבדל זה?

---

6. בביתו של ניסים נפלה חתיכת עוגה על ספת העור - האם יהיה ניתן לנקות את הספה עם מים? האם יש לחשוש

לכיבוס? הסבר!

---

7. מה בכל זאת יש להיזהר מלעשות? מדוע?

ז - מפות ובגדים מניילון, פלסטיק ומחוטי פוליאסטר

8. מה ההבדל בין בדים ועורות שנאסר לנקותם בעזרת מים מחשש לכיבוס ובין כלי פלסטיק? האם יהיה מותר

לנקותם בשבת?

---

9. נחום יצא בגשם הסוער לבית הכנסת, וכשחזר גילה שהפליז שלו, 100% פוליאסטר, התלכלך - האם יהיה ניתן

לנקותו? מדוע?

---

10. האם מותר לשפשף עדשות מגע כדי לנקותם? הקף: כן/ לא/ מחלוקת

פרק י"ג – מלאכות הבגד

ח – הסרת כתמים ואבק בשבת

1. חכמים חילקו בין כתם קל לכתם חמור. הסבר את ההבדל ביניהם להלכה ותן דוגמא לכל אחד.

---

2. דודו נפל ומכנסיו השחורות התלכלכו מהרצפה – מה מותר ומה אסור לו לעשות?

ט – קיפול הטלית בשבת ועוד דינים

3. מדוע יש בעיה בקיפול בגדים בשבת, ובאיזה תנאי יהיה מותר?

---

4. מהן שתי הבעיות ההלכתיות בקיפול טלית בשבת?

א. _____

ב. _____

5. מדוע יש סוברים שאין בעיה בכך כיום?

---

6. מהי ההלכה למעשה כיום, בהתחשבות בכל ההתלבטויות שציינת? מדוע?

---

7. זבולון אוהב אוריגמי (זכה במקום הראשון בתחרות בישיבה!), וכל שבת מעצב את המפיות בצורות שונות.

אחותו גילה אמרה לו שזה אסור בשבת. מי צודק? פרט.

י – תופר

8. הגדר את ההבדל בין מלאכת "בונה" למלאכת "תופר".

---

9. על איזה איסור עובר מי שתופר בצורה חלשה? מהי חומרת האיסור?

10. מדוע מותר לסגור פליז עם ריץ' רץ' ולמתוח את הגומי במכנסי טרינינג, הרי זה כמו תפירה?

---

11. איזה עוד איסורים נכללים במלאכת "תופר"?

פרק י"ג – מלאכות הבגד

יא - קורע

1. מהי מלאכת "קורע" האסורה מהתורה, ואיזו אסורה מדברי חכמים? תן שתי דוגמאות לכל אחת.

---

2. באיזה אופן מותר **בדיעבד** להשתמש בנייר טואלט שאינו חתוך, ומדוע?

---

3. מה ההבדל להלכה בין ספר שלא נפתח בגלל בעיות בתהליך הכריכה, וספר שנדבק בעקבות שימוש? הרחב.

---

4. תן שתי דוגמאות נוספות למלאכות האסורות משום "קורע", ושתי דוגמאות לקריעה מותרת.

יב – טיטולים ופלסטרים ודבקיות

5. מדוע היינו חושבים לאסור שימוש בטיטולים בשבת, ומדוע הם מותרים?

---

6. על מה, בכל זאת, צריך להקפיד בשימוש בטיטולים?

---

7. מה דינם של פלסטר וסימניית-מדבקה, ומדוע?

יג – קושר ומתיר

8. מהו הבסיס לאיסור קשירה בשבת? מתי היו צריכים להשתמש בזה?

---

9. מהן ארבע הדרגות בקשרים, ומה דינה של כל אחת מהדרגות? (שימו לב שדין פתיחת הקשר כדין הקשירה!)

א. _____

ב. _____

ג. _____

ד. _____

פרק י"ג – מלאכות הבגד

יד – קשרים אסורים

1. איזה סוג של קשר כפול אסור, ואיזה מותר? מדוע? תן דוגמא לכל אחד.

---

2. מהי הדרך המותרת לקשור שקית סנדוויץ' עם אוכל בתוכה?

טו – קשרי עניבה וקשר יחיד

3. כתוב ליד כל אחד מהקשרים הבאים האם מותר או אסור, ומדוע:

א. קשרי עניבה (מסוגים שונים) - _____

ב. קשר נעליים - _____

ג. קשר נעליים כפול - _____

טז – דינים שונים

4. מדוע אסור לחרוז חרוזים על חוט, ומתי זה יהיה מותר? _____

---

5. גיורא קנה נעליים חדשות, אך שכח להשחיל את השרוכים בחורים לפני שבת. מדוע יש בעיה עם זה בשבת, ומה

יוכל לעשות בכל זאת? _____

---

6. מה ההבדל להלכה בין השחלת חגורה למכנסיים, לבין הכנסת שרוך למכנסי טרינינג? ממה נובע ההבדל?

פרק י"ד – הטיפול בגוף

א – מלאכת גוזז

1. מהו הבסיס לאיסור "גוזז" בשבת? מתי היו צריכים להשתמש בזה?
_____
2. ממה צריך להיזהר עם שטיחי פרווה או צמר?
_____
3. מדוע הדין שונה בנוצות של עוף המוכן לאכילה?
_____

ב – גוזז וחובל באדם

4. מדוע יש הבדל להלכה בחומרת האיסור בין גזיזת ציפורניים על ידי קוצץ או מספריים, לבין כסיסה בפה?
_____
5. מה הפתרון למי שהציפורן התחילה להתקלף ומציקה לו?
_____
6. מה המשותף לדרך שבה מותר או אסור לגרד בפצע, להוציא קוץ ולצחצח שיניים?
_____

ג – סירוק שיער וסידור צמות

7. מהי דרך הסירוק האסורה והמותרת בשבת, ומהי הסיבה לאסור?
_____
8. האם מותר לך לקלוע צמות לאחותך הקטנה בשבת? מדוע?
_____
9. מדוע אסור להסתרק בשבת עם קרם או גיל לשיער?
_____

ד – איפור הפנים

10. מה נאסר על נשים משום מלאכת "צובע"? מה אסור מדאורייתא ומה מדרבנן?
_____
11. איזה עיקרון רוחני לומדים על השבת מאיסור זה (שרלוונטי גם לאיסורים אחרים)?
_____

פרק י"ד – הטיפול בגוף

ה – סיכת שמנים ובשמים ומריחת קרמים ומשחות

1. מה המותר והאסור בסיכת שמן-גוף ריחני? _____
_____
2. מדוע שמן מותר בשימוש וקרם אסור? _____
_____

ו – סבון נוזלי וקשה ושימוש במגבונים

3. מדוע אסור לשטוף ידיים בסבון מוצק? (שתי סיבות) _____
_____
4. מדוע יש מחמירים בשימוש במגבונים בשבת? מהי ההלכה הרווחת למעשה? _____
_____

ז – צחצוח שיניים ומשחת שיניים

5. מהי הדרך המותרת לצחצוח שיניים בשבת? _____
_____
6. מדוע יש מחמירים שלא לצחצח שיניים בשבת כלל, ובאיזה מצב גם המקלים יחמירו? _____
_____
7. מהי ההווה אמינא (המחשבה הראשונית) לאסור שטיפה של המברשת לאחר הצחצוח, ומדוע היא נדחית? _____
_____

ח – רחצה בשבת

8. מהי גזירת חכמים על מקלחת של כל הגוף? מה מותר למרות הגזירה? _____
_____
9. באיזה אופן מותר בכל זאת להתרחץ כרגיל? _____
_____
10. על מי לא חלה הגזירה? על מה הוא צריך להקפיד? _____
_____

פרק י"ד – הטיפול בגוף

ט – שחייה וטבילה בשבת

1. מדוע גזרו חכמים על שחייה בשבת?
_____
2. מדוע על בריכה רגילה כיום הגזירה לא תקפה?
_____
3. מדוע בכל זאת שחייה בבריכה אסורה בשבת (3 סיבות)?
  - א. _____
  - ב. _____
  - ג. _____
4. מהי ההווה אמינא לאיסור טבילה בשבת, ומדוע היא נדחית?
_____
5. מהי המחלוקת לגבי טבילת מצווה במים חמים? מהי ההכרעה?
_____
_____
_____

פרק ט"ו – בונה סותר בבית ובכלים

א – כללי בונה וסותר ומכה בפטיש

1. על איזה איסור עובר מי שסותר חור קטן בקיר? מהי המלאכה הדומה לכך שהיתה במשכן? _____
_____
2. מה הכלל בהלכות בנייה וסתירה? _____
_____
3. מהי מלאכת "מכה בפטיש"? הסבר ותן דוגמא שלא מופיעה בספר. _____
_____
4. מדוע אסור לבנות בובת שלג בשבת, או ליצור כדור שלג? _____

ב – מלאכת בונה בקרקע וסייגים לזה

5. בערב שבת ירד גשם וכל האדמה הפכה לבוץ. מה מותר ומה אסור לעשות כדי לכסות את הבוץ? מדוע? _____
_____
6. מתי יהיה מותר לטאטא בשבת ומתי לא? פרט את הסיבה של כל אחד. _____
_____
7. מתי יהיה מותר לשחק בגולות בשבת ומתי לא? פרט את הסיבה של כל אחד. _____
_____
8. מתי יהיה מותר לילדים לשחק בארגז חול בשבת ומתי לא? פרט את הסיבה של כל אחד. _____
_____

ג – חיבור דברים לבית ולקרקע

9. איזה פירוק והרכבה, שלכאורה מותר, כולל במלאכת "בונה"? _____
_____
10. על איזה איסור עובר מי שמחבר מתלה מגבות לקיר על ידי ואקום? _____
11. מה מותר לחבר בשבת ואין בו משום "בונה"? מדוע? תן 3 דוגמאות. _____
_____
12. אם הידית של הדלת נפלה בשבת, באיזו דרך יהיה מותר ובאיזו דרך יהיה אסור לחבר אותה? _____
_____

פרק ט"ו – בונה סותר בבית ובכלים

ד – מלאכת אוהל מהתורה ומדברי חכמים

1. מדוע גם בניית אוהל נכללת במלאכת "בונה", והרי לכאורה לא מחברים חלקים זה לזה? _____
_____
2. האם בניית אוהל קמפינג (כמו בגיבושון) אסור באותה חומרה כמו בניית אוהל מסדינים בבית? פרט. _____
_____
3. מה מותר ומה אסור לעשות בהקמת מחיצה בשבת? מדוע? _____
_____
4. באיזו דרך יהיה מותר לפרוס יריעה בשבת להגן מהשמש? _____
_____

ה – מדיני אוהל

5. למדנו שאסור לבנות אוהל מסדינים בבית. באיזו דרך יהיה מותר לעשות זאת? פרט. _____
_____
6. באיזו דרך יפרקו אוהל כזה? _____
7. מדוע מותר לפתוח שולחן/עגלה/לול מתקפל? _____
_____
8. מהו ההבדל ההלכתי בין חבישת כובע רחב שוליים לבין מגבעת? הסבר את הצדדים ואת ההלכה. _____
_____
9. איזה עוד חפץ אסור בשימוש בשבת משום אוהל? _____

ו – האסור והמותר בכלים

10. תן 3 דוגמאות, שלא מופיעות בספר, לבניה בכלים. _____
_____
11. באיזה סוג הברגה של כלים אין חשש של בניה, ומתי יש בעיה עם הברגה? _____
_____
12. מה הדין לגבי שינוי המצב של סטנדר ועגלת תינוק? מדוע? _____
_____

פרק ט"ו – בונה סותר בבית ובכלים

ז – איזו הרכבה ופירוק מותרים בכלים

1. מה ההבדל ההלכתי בין חיבור דברים לבית לבין חיבור דברים לכלי? תן 2 דוגמאות לכל דבר.

---

2. מהו הכלל שלפיו מותר להאריך שולחן ולחבר מגש לכיסא תינוק?

---

3. מהי ההוראה להלכה לגבי בנייה בלגו וקיפול נייר בשבת? מדוע? השווה לפרק י"ג הלכה ט.

ח – כלים שהתקלקלו אימתי מותר לתקנם

4. מהו הכלל ההלכתי שלפיו מותר לחבר חיבורים קלים שהתרופפו? הגדר ותן דוגמא שלא מופיעה בספר.

---

5. למוטי נפל הבורג המחבר את ידית המשקפיים. מה מותר ומה אסור לו לעשות בשבת? מדוע?

---

6. לאחר שתיקן את הידית, נפלה למוטי עדשת המשקפיים... יעץ לו מה ניתן לעשות בשבת ומה אסור, ומדוע.

---

7. באיזה תנאי יהיה מותר לנפח כדור ים בשבת?

ט – ניקוי רצפה ותיקונים בבית

8. כתוב בפירוט את הדרך האסורה והמותרת לניקיון הרצפה בשבת.

---

9. מהי הדרך האסורה והמותרת לפתיחת סתימה בצנרת בשבת? מדוע?

פרק ט"ו – בונה סותר בבית ובכלים

י - מחתך

1. הגדר את מלאכת "מחתך" ותן 3 דוגמאות לכך. _____
 _____
 _____
2. מהו ההבדל בין מלאכת "מחתך" למלאכת "קורע"? _____
 _____
3. האם מותר לחתוך ענף חתוך (שנחתך לפני שבת) של הדס כדי להריח בו בשבת? מדוע? _____
 _____

יא – פתיחת קופסאות שימורים

4. מדוע מותר לפתוח קופסאות שימורים בשבת? מהי סברת המקילים ומהי סברת המחמירים? _____
 _____
 _____
5. מה יעשה המחמיר ששכח לפתוח את הקופסה לפני שבת? _____
 _____

יב – פתיחת שקיות חלב וסוכר

6. מדוע מותר לפתוח עטיפות של אוכל ושקיות חלב וסוכר? מהי סברת המקילים ומהי סברת המחמירים? _____
 _____
 _____
7. מה יעשה המחמיר ששכח לפתוח את האריזות לפני שבת? ועל מה צריך להקפיד גם המיקל? _____
 _____
 _____
8. כיצד המחלוקת לגבי פתיחת שקיות, רלוונטית גם לאריזות ממחטות וטיטולים? הסבר בהרחבה. _____
 _____
 _____

פרק ט"ו – בונה סותר בבית ובכלים

יג – פתיחת בקבוקים

1. מהי סברת המתירים לפתוח בקבוקי יין ומיץ ענבים בשבת, ומהי סברת האוסרים? פרט.

---

2. כתוב שלושה פתרונות אפשריים לפתיחת בקבוקים, למי שבחר בדרך המחמירה:

א.

ב.

ג.

---

3. האם המחלוקת שצינת בשאלה 1, רלוונטית גם בבקבוקי שתיה רגילים (עם פקקים מפלסטיק)? הסבר.

יד – פתיחת פחיות והפרדת גביעים

4. מהי סברת המתירים לפתוח פחיות בשבת, ומהי סברת האוסרים? פרט.

---

5. מה יעשה בשבת המחמיר שלא יכול היה לפתוח את פחית הקולה שלו לפני שבת (כדי שהגזים לא יצאו...)?

---

6. מה יעשה מי שרוצה להחמיר יותר? מדוע זה מועיל?

---

7. הסבר את דעת האוסרים להפריד גביעי מעדני חלב בשבת:

---

8. הסבר את דעת המתירים להפריד גביעי מעדני חלב בשבת:

---

9. מה עדיף לעשות?